

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Tên học phần: GIẢI PHẪU BỆNH THÚ Y (Anatomical Pathology)

- Mã số học phần: NN121
- Số tín chỉ học phần: 03 tín chỉ
- Số tiết học phần: 30 tiết lý thuyết, 30 tiết thực hành.

2. Đơn vị phụ trách học phần

- Bộ môn: Thú y
- Khoa/Viện/Trung tâm/Bộ môn: Nông nghiệp và Sinh học Ứng dụng.

3. Điều kiện tiên quyết: Cơ thể học gia súc (NN102), Tổ chức học động vật (NN108)

4. Mục tiêu của học phần

4.1. Kiến thức:

- 4.1.1. Cung cấp cho người học những khái niệm cơ bản bệnh học (bệnh học đại cương, bệnh học chuyên biệt, giải phẫu bệnh, sinh lý bệnh, bệnh học đại thể, bệnh học vi thể...)
- 4.1.2. Cung cấp các khái niệm, nguyên nhân, phân loại về những biến đổi bất thường trên cơ thể động vật (rối loạn trong tuần hoàn, rối loạn trong dinh dưỡng và tăng trưởng tế bào, viêm, sốt, rối loạn chuyển hóa...)
- 4.1.3. Vận dụng các kiến thức đã học để giải thích cơ chế phát sinh bệnh, diễn biến, biến chứng và hậu quả do những biến đổi gây ra thông qua việc khảo sát bệnh tích đại thể và vi thể.
- 4.1.4. Từ các kiến thức đã học đưa ra thảo luận về các biện pháp hạn chế những hậu quả do biến đổi gây ra và xử lý một số tình huống rối loạn chức năng.

4.2. Kỹ năng: sau khi hoàn thành học phần giúp người học đạt được những kỹ năng như sau:

- 4.2.1. Kỹ năng cứng: đạt được những kiến thức chuyên môn về giải phẫu bệnh có thể vận dụng vào thực tế sản xuất như: chẩn đoán bệnh, chẩn đoán pháp y, phương pháp mổ khám động vật, nắm được qui trình lấy mẫu bệnh phẩm chẩn đoán và mô tả những biến đổi trên cơ thể động vật.

4.2.2 Kỹ năng mềm: có khả năng phân tích, tổng hợp các hiện tượng dựa trên những sự kiện, từ đó đưa ra tư vấn và xử lý một số tình huống rối loạn chức năng. Nâng cao khả năng giao tiếp, cách ứng xử và cách giải quyết vấn đề của người học khi có điều kiện tiếp xúc thực tế với người chăn nuôi, nhà khoa học.

4.3 Thái độ

4.3.1 Có thái độ tích cực trong việc học tập, thực hành chuyên môn

4.3.2 Có ý thức trách nhiệm và đạo đức nghề nghiệp trong thực tế.

5. Mô tả tóm tắt nội dung học phần: người học tham gia học phần sẽ được cung cấp những nội dung cơ bản như sau:

Giải phẫu bệnh là môn khoa học nghiên cứu những thay đổi về phân tử, sinh hóa, chức năng và những thay đổi hình thái trong tế bào, mô, hoặc cơ quan phản ứng đối phó với những tổn thương.

Giải phẫu bệnh đưa ra các khái niệm, nghiên cứu các nguyên nhân, diễn biến các nhóm rối loạn trên cơ thể như rối loạn tuần hoàn, những biến đổi trong dinh dưỡng tế bào, rối loạn chuyển hóa, điều nhiệt và viêm nhiễm; sự chết tế bào và hoại tử, hiện tượng kết thạch, tân bào, cung cấp cho người học các kiến thức trong việc chẩn đoán. Người học nắm bắt các nguyên lý phát sinh bệnh, diễn biến trên các biến đổi ở bệnh tích có thể tư vấn hoặc can thiệp có hiệu quả vào một số rối loạn.

Giải phẫu bệnh giúp người học nắm được các cơ chế hình thành các biến đổi để từ đó đưa ra các biện pháp phòng, tránh và xử lý các rối loạn có thể xảy ra.

6. Cấu trúc nội dung học phần:

6.1. Lý thuyết

	Nội dung	Số tiết	Mục tiêu
Chương 1.	Giới thiệu môn học	2	4.1.1
	1.1. Bệnh học		
	1.2. Một số thuật ngữ thường dùng		
Chương 2.	Những rối loạn trong tuần hoàn	6	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
	2.1. Sung huyết hay cương mạch (Hyperemia)		...
	2.2. Xuất huyết (Hemorrhage)		...

2.3. Chủng huyết khối (Thrombosis)		...
2.4. Chủng tắc mạch (Embolism)		
2.5. Nhồi máu (Infarction)		
2.6. Phù thũng (Edema)		
2.7. Kích xúc (Shock)		
Chương 3. Những rối loạn trong dinh dưỡng và tăng trưởng tế bào	4	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
3.1. Bất triển (Aplasia)		
3.2. Kém triển (Hypoplasia)		
3.3. Bất dưỡng (Atropy)		
3.4. Triển dưỡng (Hypertropy)		
3.5. Bội triển hay tăng sinh quá mức (Hyperplasia)		
3.6. Thoái triển (Anaplasia) và Biến triển (Metaplasia)		
Chương 4. Rối loạn chuyển hóa	3	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
4.1. Rối loạn chuyển hóa protein		
4.2. Rối loạn chuyển hóa mỡ hay lipid		
4.3. Rối loạn chuyển hóa glucit		
4.4. Rối loạn chuyển hóa calci		
4.5. Rối loạn chuyển hóa sắc tố		
4.6. Sắc tố ngoại nhập		
Chương 5. Sự chết tế bào và hoại tử	3	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Sự chết tế bào theo chương trình (Apoptosis)		
Hoại tử (Necrosis)		
Sự chết toàn diện		
Chương 6. Viêm (Inflammation)	4	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Nguyên nhân gây viêm		

Những biến đổi chính của mô trong phản ứng viêm		
Phân loại viêm		
Cách tác động của chất kháng viêm		
Các yếu tố làm thay đổi chất lượng đáp ứng hồi phục trong viêm		
Viêm do siêu vi trùng		
Sự lành vết thương		
Quan hệ giữa phản ứng viêm và cơ thể		
Nguyên tắc xử lý ổ viêm		
Chương 7. Sốt (Fever)	3	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Nguyên nhân gây sốt		
Các giai đoạn của quá trình sốt		
Cơ chế phát sốt		
Các loại hình sốt		
Ảnh hưởng của sốt đến các hoạt động bình thường của cơ thể		
Ý nghĩa của sốt		
Cách xử lý		
Chương 8. Kết thạch	2	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Sỏi sạn (Calculi)		
Các kết thạch khác		
Chương 9. Tân bào (Bướu)	3	4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Khái niệm cơ bản về bướu (Tumors)		
Phân loại bướu		
Chẩn đoán và điều trị bướu		
Các dạng tân bào mô liên kết		
Một số dạng bướu thường xảy ra trên chó		

6.2. Thực hành

	Nội dung	Số tiết	Mục tiêu
Bài 1.	Phương pháp quan sát mô tả bệnh tích (vi thể, đại thể)	2	4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
1.1	Quan sát mô, cơ quan bình thường đại thể và vi thể		
1.2	Quan sát mô, cơ quan biến đổi đại thể và vi thể		
Bài 2.	Phương pháp chẩn đoán phân biệt bệnh tích.	5	4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Bài 3.	Biên bản mổ khám gia súc.	1	4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
Bài 4.	Phương pháp khám nghiệm gia súc.	5	4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
4.1	Phương pháp khám nghiệm trên gia súc		
4.2	Phương pháp khám nghiệm trên gia cầm		
Bài 5.	Phương pháp thu thập bệnh phẩm, bảo quản đóng gói và gửi đi xét nghiệm.	2	4.2.1; 4.2.2; 4.3.1; 4.3.2
5.1	Ý nghĩa, qui định trong việc thu thập bệnh phẩm		
5.2	Qui trình thu thập bệnh phẩm, bảo quản và xét nghiệm		

7. Phương pháp giảng dạy:

- Kết hợp giữa thuyết trình, đặt câu hỏi và báo cáo chuyên đề
- Trình chiếu hình ảnh và video clip liên quan.
- Đưa ra các tình huống thực tế, chia nhóm thảo luận trên vấn đề được đưa ra.

8. Nhiệm vụ của người học:

Người học phải thực hiện các nhiệm vụ như sau:

- Tham khảo những tài liệu đã được giới thiệu, báo cáo chuyên đề đã được phân công, thảo luận nhóm.
- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lý thuyết.
- Tham gia đầy đủ 100% giờ thực hành và có báo cáo kết quả.
- Thực hiện đầy đủ các bài tập nhóm/ bài tập và được đánh giá kết quả thực hiện.
- Tham dự kiểm tra giữa học kỳ.

- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.

9. Đánh giá kết quả học tập của người học:

9.1. Cách đánh giá

Người học được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Mục tiêu
1	Điểm báo cáo chuyên đề	- Báo cáo - Được nhóm xác nhận có tham gia	10%	4.2.2; 4.2.5; 4.2.6; 4.3.
3	Điểm kiểm tra giữa kỳ	- Thi viết (30 phút)	15%	4.1.1 đến 4.1.4
4	Điểm thi kết thúc học phần	- Thi viết (60 phút) - Bắt buộc dự thi	75%	4.1; 4.2; 4.3

9.2. Cách tính điểm

- Điểm đánh giá thành phần và điểm thi kết thúc học phần được chấm theo thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.
- Điểm học phần là tổng điểm của tất cả các điểm đánh giá thành phần của học phần nhân với trọng số tương ứng. Điểm học phần theo thang điểm 10 làm tròn đến một chữ số thập phân, sau đó được quy đổi sang điểm chữ và điểm số theo thang điểm 4 theo quy định về công tác học vụ của Trường.

10. Tài liệu học tập:

Thông tin về tài liệu	Số đăng ký cá biệt
[1] Bài giảng giải phẫu bệnh Thú y. Đỗ Trung Giả. Lưu hành nội bộ. 2011	
[2] Giải phẫu bệnh đại cương Thú y. Cao Xuân Ngọc. NXB Nông nghiệp. 1997.	
[3] Tập ảnh màu về bệnh gia súc. Tổ chức hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA). Phòng vệ sinh gia súc & Cục chăn nuôi-Bộ Nông-Lâm-Ngư nghiệp Tokyo Nhật Bản. 2000. - 636.4089/T450	NN.006865
[4] Thú y bệnh học đại cương. Nguyễn Văn Khanh, Lê Nguyễn Phương Khanh. NXB Nông nghiệp. 2011.	

[5] Thú y bệnh học chuyên khoa. Nguyễn Văn Khanh. NXB Nông nghiệp. 2005.	
[6] A Textbook of Veterinary Systemic Pathology Second Revised and Enlarged Edition J. L. Vegad, Madhu Swamy. Ibdc publishers. 2010	
[7] Color Atlas of Veterinary Pathology. J.E. van Dijk, E. Gruys, J.M.Y.M. Mouwen.Saunders Elsevier. 2007	
[8]. Pathology of domestic animals. K.V.F.Jubb & Peter C.Kennedy. Ac Academic press New York San Francisco London. 1970. - 636.089607/ J91/Vol.1	NN.004007
[9] Textbook Of Veterinary Pathology Quick Review and Self Assessment. R.S. Chauhan. Ibdc publishers. 2010.	
[10] Veterinary pathology / Hilton Atmore Smith, Thomas Carlyle Jones.- 1st.- Philadelphia : Lea and Febiger , 1966 .- 636.089/ S649	1c_139592

Cần Thơ, ngày 21 tháng 03 năm 2014

**TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA**

TRƯỞNG BỘ MÔN